

Győri Ítéltábla

Pf.I.20.135/2022/4.

A Győri Ítéltábla a Kummer Ügyvédi Iroda (képviseli: dr. Kummer Ákos ügyvéd cím3) által képviselt Felperes neve és címe felperesnek a Alperesi képviselő neve és címe által képviselt Alperes neve és címe alperes ellen a Székesfehérvári Törvényszék elő 9.P.20.086/2022. szám alatt jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményei iránt indított perében a Székesfehérváron, 2022. július 5. napján meghozott 10. sz. ítélet ellen az alperes által 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében helybenhagyja.

Az alperes által az állam javára felhívásra fizetendő kereseti illeték összegét 60.000 (hatvanezer) Ft-ra felemeli.

Köteles az alperes megfizetni a felperesnek 15 napon belül 19.050 (tizenkilencezer-ötven) Ft másodfokú perköltséget.

A bíróság felhívja az alperest, hogy fizessen meg az állam javára az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-090600418 illetékbevételi számlájára az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 80.000 (nyolcvanezer) Ft feljegyzett fellebbezési illetéket.

Tájékoztatja a bíróság az alperest, hogy az illeték megfizetése során a jelen bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát/adójelét közleményként fel kell tüntetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes a párt alapítása óta egészen 2020 év elejéig a párt1 pártigazgatója volt, jelenleg az országos választmány elnöke. Ezen tisztségéből adódóan a 2018-as országgyűlési választási kampány során néhány alkalommal tárgyalt a politikus1 vállalkozó érdekkörébe tartozó gazdasági társaságokkal a választási plakátok kihelyezése, plakáthelyek bérlete, megvásárlása tárgyában.

[2] A újság1 online (újság1.hu) szerkesztősége által szerkesztett és az alperes által kiadott www.újság1.hu online kiadványban a 2018-as országgyűlési választás hajrájában, 2018. március 21-én „A párt1 pártigazgatója politikus1 táskahordozója” címmel jelent meg egy cikk, amely azt taglalta, hogy a felperes, mint a párt1 pártigazgatója járt pénzért politikus1hoz, hogy legyen elegendő pénz a rivális ellenzéki pártok képviselőjelöltjeinek lefizetésére, arra, hogy az egyes választóközetekben a párt1os képviselőjelölt javára visszalépjenek, valamint, hogy a felperesen keresztül jutottak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a párt1 képviselőjelöltjeihez.

[3] A fenti cikk, illetve annak a felperesre vonatkozó állításai több más sajtótermékben is megjelentek, mely cikkek miatt a felperes személyiségi jogsértés miatti pereket indított, amelyekben a személyiségi jogsértés megtörténtét megállapították és az alperessel szemben objektív és szubjektív szankciókat alkalmaztak.

[4] A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az általa üzemeltetett www.újság1.hu internetes oldalon 2018. március 21-én „A párt1 pártigazgatója politikus1 táskahordozója” címmel megjelent cikkben annak valótlan híresztelésével, hogy a párt1 pártigazgatójaként a 2018-as választási kampányban politikus1hoz járt, más pártok képviselőjelöltjeinek lefizetésére szánt pénzért, és rajta keresztül jutottak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a párt1 képviselőjelöltjeihez. Kérte továbbá az alperes kötelezését 400.000 Ft sérelemdíj, valamint perköltsége megfizetésére is.

[5] Állította, hogy sem politikus1, sem az ő megbízásából más nem adott át pénzt sem neki, sem a párt1 bármely más tisztségviselőjének, ezt a tényt a Fővárosi Törvényszék előtt 33.P.21.460/2018/9. számon folyamatban volt perben tanúként meghallgatott politikus1 maga tanúként is megerősítette.

[6] Előadta, hogy 2018 nyarán a sajtóban több helyen is megjelentek a párt1ból kilépett vagy kizárt politikusok nyilatkozatai, amelyekre hivatkozva az alperessel azonos tulajdonosi körbe tartozó portálok, lapok a jelen perben is sérelmezett valótlan narratívát alátámasztani vélték, és rendszeresen idézték is ezeket. A Fővárosi Törvényszéken 68.P.22.756/2018. számú perben a bíróság tanúként meghallgatta Személy2t, Személy3ot és Személy4t. Az ő vallomása is azt támasztotta alá, hogy nem történt olyan eset, hogy akár politikus1tól, akár bárki mástól a párt1nak juttatott illegális pénzadományokat vitt volna a felperes.

[7] Kifejtette, hogy a sérelmezett közlések valótlan tények híresztelésének minősülnek, amelyek egyértelműen a személyére vonatkoznak és sértőek, alkalmasak a közvélemény előtti megítélésének hátrányos megváltoztatására és az alperesnek a cikk megjelentetésével kétségtelenül éppen ez volt a szándéka. Az alperes nem mást közölt a felperesről, mint hogy teljesen nyilvánvalóan illegális, eltitkolt pénzbeli támogatást vett át a választáson induló párt egyik vezetőjeként egy nagyvállalkozótól korrupciós céllal, azért, hogy más pártok jelöltjeit megvesztegessen, és ezzel a támogató szája íze szerint befolyásolja a választások eredményét, megsértve a választások tisztaságát és komoly bűncselekményt valósítva meg.

[8] Nem vitatta, hogy közszereplőként a tevékenységével összefüggő véleményalkotás során a tūrésı kötelezettsége magasabb, mint a nem közszereplőknek, azonban a tūrésı kötelezettsége nem terjed ki a hamis tényközlésekre. Valótlan és sértő kijelentéseket közszereplőkről sem lehet tenni, még a közéleti viták során sem, a bizonyíthatóan hamis tények nem állnak alkotmányos védelem alatt.

[9] A sérelemdíj igényt illetően kérte, hogy a bíróság az őt ért sérelem bekövetkezését külön bizonyítás nélkül, köztudomású tényként fogadja el, különös tekintettel arra, hogy a személyiségi jogait sértő alperesi közlés bizonyítottan kilencszer jelent meg nagy nyilvánosság előtt.

[10] Hangsúlyozta, hogy a jogsértés tárgyi súlya kiemelkedő, annak rá és a sérelmezett közléseket olvasókra, a környezetére, egyáltalán a választókra gyakorolt hatása is jelentős, így indokolt annak alkalmazása. Az alperes nyilvánvalóan a lejáratasának szándékával, célzatosan a személyét a közvélemény előtt hiteltelenítendő tette közzé a perbeni valótlanságokat, tudva, hogy azok nagy nyilvánosságot fognak kapni. Így rosszhiszeműsége nem vonható kétségbe.

[11] A sérelemdíj mértéke tekintetében értékelni kérte, hogy az alperes súlyosan felróhatóan járt el, vele szemben többszörös jogsértést követett el, semmibe véve a tevékenységére vonatkozó alapvető jogi és sajtóetikai normákat is. A rendelkezésére álló médiafelületet a politikai küzdelmekbe, egy választási kampányba szándékosan beavatkozva, a hozzá köthető politikai erők ellenfelei rágalalmazására használta fel, tudva, hogy valótlanságokat állít.

[12] Hangsúlyozta, hogy a sérelemdíjnak nem pusztán reparációs, hanem repressziós célzata és funkciója is van. Egyrészt a személyhez fűződő jogok megsértésének vagyoni elégtétellel való közvetett kompenzációját, másrészt annak magánjogi büntetését is szolgálja. A sérelemdíj összegét úgy kell meghatározni, hogy az a jövőre nézve valamelyest visszatartó hatású legyen, melynek során figyelembe kell venni, hogy az alperes a 2020. évi eredménykimutatása alapján kiemelkedően tőkeerős, a médiapiacın domináns gazdálkodó szervezet, akivel szemben a felperes által kértnél alacsonyabb összegű sérelemdíj nem képes kifejtetni a jogrendszerben betöltendő rendeltetését.

[13] Az alperesi ellenkérelem a kereset elutasítására irányult.

[14] A keresetet úgy jogalapjában, mint összecszerűségében vitatva el előadta, hogy azon állítások, hogy a felperes a párt1 pártigazgatójaként politikus1hoz járt más pártok képviselőjelöltjeinek lefizetésére szánt pénzért, és a felperesen keresztül jutottak el a feketepénzek a párt1 képviselőjelöltjeihez, valóságok.

[15] Tény, hogy a felperes rendszeresen járt politikus1hoz, egy alkalommal fénykép is készült róla, ahogy a utca1 utcában táskával a vállán távozik tőle. A Fővárosi Törvényszék előtt 69.P.22.756/2018. számon folyamatban volt eljárásban Személy2, Személy3 és Személy4 tanúk elmondták, hogy a 2018-as választások előtt többen készpénzben

befizetéseket eszközöltek a párthoz, de a befizetők személyéről nem tudtak pontosan nyilatkozni. Elmondták azt is, hogy a párton belül az volt a szóbeszéd, hogy politikus1-tól sok pénz áramlott a párt1 felé, és sok pénz állt a szervezet rendelkezésére. Arra egyik tanú sem tett egyértelmű kijelentést, hogy politikus1-tól a felperes pénzt vitt volna, ugyanakkor mind a párton belül, mind a párton kívül a nyilvánosság számára egyértelmű tény volt, hogy politikus1 valamilyen formában finanszírozta a pártot. Az pedig nem lehet kétséges, hogy ezen finanszírozás koordinátora nem lehetett más, mint a felperes.

[16] A közügyek demokratikus vitája során a vita érintettjei a politikai történeteket a maguk összességeiben értelmező polgárok, akik tisztában vannak a pártpolitikai véleménynyilvánítások figyelemfelkeltésre és túlzásokra hajlamos jellemzőivel. Jelen esetben a sérelmezett kijelentések nem minősülnek olyan közlésnek, amelyek a felperes társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolnák, így nem sérült a felperes jóhírneve.

[17] A sérelemdíjat illetően rámutatott, hogy a felperes által kért sérelemdíj eltúlzott, nem áll arányban a felperest ért sérelemmel, az alperes felróhatóságával és a bírói gyakorlat szerint hasonló esetekben megítélt marasztalási összegeket is eltúlzott módon meghaladja. A sérelemdíj mértéke megállapításánál a közéleti viták minél szabadabb folyásának érdeke is értékelendő körülmény. A demokratikus közéletet hivatásszerűen alakító politikusok szabad bírálata, tevékenységük kritikája a társadalom tagjainak alapvető joga, amely a demokrácia lényegi eleme. A felperes jóhírnevében a vele kapcsolatban megjelent tényállítások következtében nem következett be olyan csorbulás, olyan nemvagyoni hátrány, amelynek kompenzálására a kért összegű sérelemdíj lenne alkalmas.

[18] Az elsőfokú bíróság az ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát az általa üzemeltetett www.ujsg1.hu internetes portálon 2018. március 21. napján „A párt1 pártigazgatója politikus1 táskahordozója” címmel megjelent cikkben annak valótlan híresztelésével, hogy a felperes a párt1 pártigazgatójaként a 2018-as választási kampányban politikus1-hoz járt más pártok képviselőjelöltjeinek lefizetésére szánt pénzért, és a felperesen keresztül jutottak el a vesztegetésre szánt feketepénzek a párt1 képviselőjelöltjeihez. Kötelezte az alperest a felperes javára 400.000 Ft sérelemdíj, valamint 38.100 Ft perköltség, az állam javára 36.000 Ft feljegyzett kereseti illeték megfizetésére.

[19] Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a sérelmezett közlés nem minősül véleménynyilvánításnak, az olyan tényközlés, illetve következtetés, melynek a valóságtartamát bizonyítani lehet, illetve a következtetés alapjául szolgáló tények valósága vizsgálható, a logikai láncolat feltárható. Ezen tényállítások valóságtartalmának bizonyítására az alperes indítványt nem tett, állításait bizonyítani nem tudta. Az alperes által hivatkozott fotó és a más eljárásban meghallgatott tanúk vallomásaiban megerősített párton belüli szóbeszéd, melyek szerint politikus1-tól sok pénz áramlott a párt1 felé, illetve, hogy sok pénz állt a párt rendelkezésére, nem elegendők ahhoz, hogy a titkos, tiltott pártfinanszírozás megtörténte tényét igazolják. A bizonyítatlanság következményeit pedig az alperes köteles viselni.

[20] Azon állítás, mely szerint a felperes a választáson induló egyik párt vezetőjeként illegális, eltitkolt pénzbeli támogatást vett át egy neves üzletembertől azzal a céllal, hogy az

átvett pénz felhasználásával más pártok képviselőjelöltjeit megvesztegessék, mely magatartásával sorozatos korrupciós és a választás rendje elleni bűncselekményeket valósított meg, nagy súllyal bíró, sértő állítások, különös tekintettel arra, hogy ezen sértő kijelentésekre az országgyűlési választások hajrájában került sor. A közvélemény számára ugyanis ebből az a következtetés vonható le, hogy a választások nem versenyben, tiszta körülmények között dőltek el, hanem illegális háttéralkuk és pénzügyi támogatások eredményeképp alakult ki a választás eredménye.

[21] Rámutatott, hogy a felperes közszereplő mivolta nem jelenti azt, hogy róla valótlan és sértő kijelentéseket lehetne tenni. Utalva a 7/2014. (III. 7.) AB határozatra kiemelte, hogy a bizonyíthatóan hamis tények nem állnak alkotmányos védelem alatt.

[22] A perbeni kijelentések nem tekinthetők jelentéktelen pontatlanságoknak vagy tévedésnek, alkalmasak arra, hogy a választópolgárok, illetőleg a médiafogyasztó közönség körében a felperest negatív színben tüntessék fel, a közlés objektíve alkalmas a felperes társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására.

[23] Megítélése szerint az igényelt sérelemdíj összege nem tekinthető eltúlzottnak, a jogsértés jelentős súlyú volt, mert az ilyen jellegű nagy nyilvánosságot kapó közlések egy politikus hitelességét alapjaiban kérdőjelezi meg, különös tekintettel arra, hogy a sérelmezett tényállítások híresztelésére az országgyűlési választási kampány kiélezett versenyhelyzetében került sor, amikor a választópolgárok fokozottabb figyelmet fordítanak a közéleti kérdésekre. Az alperes súlyosan felróható módon, rosszhiszeműen járt el, tudva, hogy a felperesről közölt állításai valótlanak. A cikk kétségtelenül lejárató szándékkal jelent meg, az alperes a felperessel szemben többszörös jogsértést követett el.

[24] Figyelemmel volt a sérelemdíj kompenzációs szerepére és magánjogi büntetés funkciójára, illetve arra is, hogy az alperest más bíróság ugyanilyen tartalmú cikk megjelentetése miatt már több alkalommal sérelemdíj megfizetésére kötelezte, mely kellő visszatartó erővel nem bírt.

[25] Az ítélt ellen az alperes fellebbezett. A felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés c) és d) pontjában megjelölve az ítélet megváltoztatása és a felperes keresetének elutasítása iránt.

[26] Megismételve az elsőfokú eljárásban tett védekezését előadta, hogy az általa tett közlések kellő ténybeli alapon nyugvó logikus következtetések voltak, az adott közéleti szituációban az akkori közvélekedés és párton belüli vélekedéssel egyező talajon az alperes megfogalmazhatta a közléseket anélkül, hogy emiatt felelősségre vonhatnák.

[27] A párttal kapcsolatban a választási vereségükön túl a választások alatti és utáni időszak legnagyobb közérdeklődésre számot tartó kérdése az volt, hogyan finanszírozták politikus1 és érdekeltségei a párt1 kampányát és képviselőjelöltjeit. A perbeli cikk így közügyekben való megszólalásnak minősült, aktuális témát dolgozott fel, a véleménynyilvánítási szabadság magasabb szintű védelmét élvezzi. E körben hivatkozott a 7/2014. (III. 7.) AB határozat indokolásában foglaltakra.

[28] A sérelemdíj mértékét továbbra is eltúlzottnak tartotta, előadta, hogy a felperes e jogsértésből eredő köztudomású hátrányokon túl további hátrányok bekövetkeztére nem hivatkozott, az állítások nem a felperes személyiségét minősítették, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkoztak. A közvélemény a felperes vonatkozásában újra megjelenő állításokat már eleve fenntartásokkal kezeli, kellő távolságtartással értékeli, amely ez által a felperesnek okozott hátrányt is degradálja. A közlések tartalma az átlagosnak mondható olvasót a felepresről alkotott benyomásában már nem befolyásolta.

[29] Azon csekély hátrányt, amelyet a sérelmezett közlések a felperesnek okozhattak, az alperes sajtóhelyreigazítása teljes mértékben kompenzálta, a felperes társadalmi megítélésében bekövetkezett negatív változás orvoslására alkalmas volt, így a közlések hátrányos következményeit a felperes csak rövid ideig volt kénytelen elviselni. Kiemelte, hogy a sérelemdíj mértéke meghatározásánál annak magánjogi büntetőjellege csak abban az esetben lehet hangsúlyos, ha jogot, sőt a fél kiemelkedő szándékos sérelmet okoz, ami a jelen esetben nem valósult meg.

[30] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helyreahagására irányult, kérte továbbá az alperes másodfokú perköltségben marasztalását.

[31] Álláspontja szerint a fellebbezés azon része, amely a kereset teljes elutasítására irányul, érdemben nem elbírálható, mivel a fellebbezés nem tartalmazza azt a megsértett jogszabályhelyet, amely a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja alapján a fellebbezés kötelező tartalmi eleme a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlásának körében.

[32] Előadta, hogy az a fellebbezési állítás, miszerint „2018-as választások során a pártl olyan költségvetésű kampányt folytatott, amelyet önerőből nem tudott volna finanszírozni”, továbbá hogy a „jogsértőként értékelt állítások közös jellemzője, hogy nem a felperes személyiségét minősítik, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkoztak”, a közzétett helyreigazításra való utalás, a Pp. 216. § (1) bekezdése és 373. § (1) bekezdése – a (2)-(5) bekezdésben foglalt kivételek jelen esetben nem állnak fenn – szerint meg nem engedhető ellenkérelemváltoztatás, figyelemmel arra, hogy a fentiekre az alperes az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott, mint ahogy az ellenkérelem nem tért ki a sérelemdíj büntető funkciójával kapcsolatosan a fellebbezésben előadott érvelésre sem.

[33] Álláspontja szerint alaptalan a sérelemdíj mérséklését célzó fellebbezési kérelem is. E körben hivatkozott a BH2019.268 számú eseti döntésre, miszerint a sérelemdíj összegének mérlegeléséért történő meghatározása körében figyelembe vehetők a fizetésre kötelezett vagyoni viszonyai. Az alperes évente többmilliárdos adózás utáni eredményt könyvel el, a jogsértés tárgyi súlyát és a felróhatóság mértékét pedig növeli az alperes szándékos üzleti felhasználás, haszonszerzés céljából elkövetett jogsértése, hiszen a cikket azért tette közzé, hogy az által olvasottságot érjen el abból a célból, hogy ez által bevételre, így haszonra tegyen szert. Az alacsonyabb összegben való megállapítás ilyen mérvű jogsértésnél, ilyen fokú alperesi felróhatóság mellett, mint amely az alperes oldalán fennáll, kiüresítené a sérelemdíj jogintézményét.

[34] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül elbírálva megállapította, hogy a fellebbezés nem alapos.

[35] Az alperes által a fellebbezésében hivatkozott azon kitételeket, hogy a 2018-as választások során a pártl olyan költségvetésű kampányt folytatott, amelyet önerőből nem tudott volna finanszírozni, a jogsértőként értékelt állítások közös jellemzője, hogy nem a felperes személyiségét minősítik, hanem kifejezetten politikai tevékenységére vonatkoztak, valamint, hogy álláspontja szerint azon csekély hátrányt, amelyet általános élettapasztalat szerint a sérelmezett közlések a felperesnek okozhattak az alperes sajtóhelyreigazítása teljes mértékben kompenzálta, továbbá, hogy a sérelemdíj magánjogi büntetés jellege csak abban az esetben lehet hangsúlyos, ha a jogot sértő fél kiemelkedő, szándékos sérelmet okoz, az alperesnek az elsőfokú eljárásban előterjesztett érdemi ellenkérelme nem tartalmazza.

[36] A Pp. 216. § (1) bekezdése értelmében a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően a keresettel, viszontkeresettel, beszámítással szembeni ellenkérelem megváltoztatásának (továbbiakban együtt: ellenkérelemváltoztatás) az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig a törvény eltérő rendelkezése hiányában akkor van helye, ha a) az ellenkérelemváltoztatás – a bármelyik fél által előterjesztett – új tényállítással áll közvetlen összefüggésben, vagy b) azt a bíróságnak a perfelvételt lezáró végzés meghozatalát követően anyagi pervezetése indokolja.

[37] A Pp. 373. § (1) bekezdése szerint a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során – a (2)-(5) bekezdésben foglalt kivételekkel – a keresetet, a viszontkeresetet és a beszámítást (e §-ban a továbbiakban együtt: kereset), illetve az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet, utólagos bizonyításnak nincs helye.

[38] Az ellenkérelemváltoztatás fenti feltételei azonban a jelen eljárásban nem állnak fenn, ilyen körülményre maga az alperes sem hivatkozott. Az alperes fellebbezésében tehát új (tényt) érvelést nem hozhatott fel, mivel az ellenkérelemváltoztatásnak minősül. Mindezek alapján az ítéltábla az alperest új tényállításaival, illetőleg fellebbezési érvelésével, valamint a sérelemdíj büntető funkciójával összefüggésben előadott fellebbezésével érdemben nem foglalkozhatott.

[39] Tévesen hivatkozik ugyanakkor a felperes a fellebbezési ellenkérelemben arra, hogy – figyelemmel a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontjában megköveteltekre – az ítéltábla a fellebbezésben megjelölt Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálati jogkört nem gyakorolhatja, mivel az alperes nem jelölte meg konkrét jogszabályhely megjelölésével az elsőfokú bíróság által elkövetett anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést.

[40] Az ítéltábla álláspontja az, hogy a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja ugyan megkívánja az anyagi, illetve eljárási jogszabálysértés megjelölésének követelményét, azt azonban nem, hogy ezt a fellebbező fél konkrét jogszabályhelyre utalással tegye meg. Az ítéltábla álláspontja szerint az a fellebbezési érvelés, hogy a közlés nem valósította meg a felperes jóhírnevének megsértését, mivel az adott közéleti szituációban az akkori közvélekedés és párton belüli vélekedés egyező talaján az alperes kellő ténybeli alapon nyugvó logikus következtetésként fogalmazhatta meg az általa letett közléseket, az anyagi, illetve eljárási jogszabálysértés megjelölése követelményének eleget tesz, így az ítéltábla

nem látta akadályát az elsőfokú ítélet Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerint felülbírálati jogkör gyakorlásának.

[41] Az ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges – a felajánlott – körben a bizonyítást lefolytatta, a perben jelentős tényeket – a tényállást – a Pp. 279. § (1) bekezdése szerint, helyesen, okszerűen, a bizonyítékok egyenkénti és összességében történő értékelése alapján állapította meg, az abból levont jogi következtetésével és a döntés indokolásával is az ítéltábla egyetért.

[42] Helyesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, miszerint azon állítás, mely szerint a felperes a választáson induló egyik párt vezetőjeként illegális, eltitkolt pénzbéli támogatást vett át egy neves üzletembertől azzal a céllal, hogy az átvett pénz felhasználásával más pártok képviselőjelöltjeit megvesztegessék, mely magatartásával sorozatos korrupciós és a választás rendje elleni bűncselekményeket valósított meg, nagy súllyal bíró, kirívóan sértő állítások, különös tekintettel arra, hogy az alperes ezt a közlést az országgyűlési választások hajrájában tette, méghozzá egy sajtószervtől elvárható minimális körültekintés, utánajárás, minimális ellenőrzés tanúsítása nélkül. Helyes az a következtetése is, hogy a felperes közszereplő mivolta nem jelenti egyben azt, hogy róla valótlán kijelentéseket lehetne tenni. Okszerűen rögzítette, hogy a bizonyíthatóan hamis tények nem állnak alkotmányos védelem alatt {7/2014. (III. 7.) AB határozat [49] utolsó mondat}.

[43] Helyes az elsőfokú döntés a sérelemdíj összegszerűsége körében is, az elsőfokú döntés indokolását a sérelemdíj mértékét illetően is teljeskörűen osztja az ítéltábla. Ilyen súlyú jogsértés és kirívó mértékű felróhatóság mellett az ítéltábla a sérelemdíj mérséklésére nem látott lehetőséget.

[44] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a per fő tárgya tekintetében a Pp. 383. § (2) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[45] Ugyanakkor észlelte az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét tévesen határozta meg.

[46] A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a-e) pontjaiban foglalt igények egymással és a Ptk. 2:52. §-ában foglalt sérelemdíjjal egy keresetlevélben érvényesítve – figyelemmel a Pp. háromtagú pertárgy fogalmára (tényállítás, jogállítás, kérelem) – a Pp. 173. § (1) bekezdése szerinti valódi tárgyi keresethalmazatot alkotnak.

[47] A Pp. 21. § (1) és (5) bekezdése szerint a per tárgyának értéke a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értékével egyezik meg. Ha egy vagy több fél a perben több követelést, illetve jogot érvényesít, a pertárgy érték számítása során ezek értékét össze kell adni.

[48] Korábban az eljárási illeték számítása szempontjából is egyértelmű volt, hogy meghatározható perértékű ügyekben az Itv. 39. § (2) bekezdése és 40. § (1) bekezdése alapján az eljárás tárgyának értéke – amely az illetékszámítás alapja – az egyes keresetek pertárgyértékének összege. Ugyanakkor az Itv. 39. § (3) bekezdésében megjelölt, önálló, meg

nem határozható pertárgyértékű keresethalmazat esetén az illetékalap – a kapcsolódó jogszabályi rendelkezésekből következően – nem volt többszörözhető. Együttes érték számítására csak meghatározható pertárgyértékek esetén kerülhetett sor, ennek oka az Itv. speciális szabályozása volt, amely nem a per tárgyának, hanem az eljárás tárgyának értékéről szólt. Meg nem határozható pertárgyértékű kereset(ek) és meghatározható pertárgyértékű kereset valóságos tárgyi halmazata esetén úgy a kommentár irodalom, mint a bírói gyakorlat az együttes érték számítás lehetőségét épp a Pp. (per tárgyának értéke), illetve az Itv. (eljárás tárgyának értéke) fogalom használatának különbözősége okán zárta ki. (Nagykommentár a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényhez. Szerk.: Wopera Zsuzsa, a Pp. 21. §-ához fűzött magyarázat; EBH1999.94.; CKOT 2018. június 20. és 21. napi 41. sz. állásfoglalás.)

[49] A jogalkotó az Itv. 39. § (1) bekezdésének szövegezését a 2019. évi LXXXI. törvény 1. §-ával összhangba hozta a Pp. 21. § (1) és (5) bekezdésében foglalt per tárgyának értéke fogalommal, a 2020. január 1. napjától hatályos szöveg szerint az illeték alapja a per tárgyának értéke.

[50] A fentiekből következően valóságos tárgyi keresethalmazat esetén figyelemmel az Itv. 39. § (2) bekezdésére és 40. § (1) bekezdésére, az egyes önálló keresetek pertárgyértékei egybeszámításával kell az illeték alapját meghatározni.

[51] A jelen perben két önálló kereset képez valóságos tárgyi keresethalmazatot: a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára alapított megállapítás iránti, illetőleg a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése szerinti sérelemdíj iránti igény.

[52] A Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára alapított megállapításra irányuló keresetnél az Itv. 39. § (3) bekezdés b) és c) pontja szerint a törvényszék előtt indult elsőfokú peres eljárásban, illetőleg az ítéltábla előtti fellebbezési eljárásban a pertárgy értéke 600.000 Ft. Emellett a felperes 400.000 Ft sérelemdíj iránti igényt is érvényesített, ezen keresetet illetően a perérték ezen összeg, tehát 400.000 Ft [Itv. 39. § (2) bekezdés]. A két pertárgyérték Pp. 21. § (5) bekezdése szerinti egybeszámításával az illeték alapja mindkét fokú eljárásban helyesen 1.000.000 Ft, melyből következően a feljegyzett kereseti illeték mértéke 60.000, míg a fellebbezési illeték mértéke az Itv. 46. § (1) bekezdése alapján 80.000 Ft.

[53] A Pp. 383. § (6) bekezdése szerint a másodfokú bíróság a fellebbezési kérelem, csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül, hivatalból határoz a le nem rótt illeték, valamint állam által előlegezett és meg nem térült költség megfizetéséről. A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az alperes által fizetendő kereseti illeték összegét 60.000 Ft-ra felemelte.

[54] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért az alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles viselni a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján az Itv. 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési illetéket, továbbá a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperes a Pp. 81. §-a szerint felszámított a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján a költségjegyzékkel felszámított összeggel egyezően 15.000 Ft + ÁFA, mindösszesen 19.050 Ft másodfokú perköltségét.

Győr, 2023. február 9.

Dr. Lezsák József s. k.

Dr. Molnár Andrea s. k.

Dr. Sarmon Hedvig s. k.

tanácselnök / előadó bíró

bíró

bíró